

Vi i Bråttensby

Redaktörer: Kjell Johansson 0322-628113 kjell.johansson@mbox334.swipnet.se
Annika Gustafsson 0513-40031 annika.skattegarden@swipnet.se
Hemsida: http://home.swipnet.se/barbro_johansson/brattensby/

Januari 2003

Sy föreningsauktion

Bråttensby kyrkliga syförening hade sin årliga auktion den 19 november. Komminister Åke Brunngård inledde och avslutade med andakter. Brunngård assisterade också vid de många lottdragningarna. Själva auktionen sköttes av Lennart Andersson. Han började med att tala om auktionen på sugor, trots att där inte såldes minsta gris på auktionen. Många hade kommit och alla bidrog till att resultatet blev bra.

Text och foto: Mona och Lennart Andersson

Kerstin Gustafsson och Lennart Andersson höll i auktionen.

Musik i kyrkan

Den 24 november besöktes Bråttensby kyrka av två kusiner från Hjo, Eskil Andersson och Bengt Fogelberg som framförde ett fint program med sånger och psalmer till dragspelsackompanjemang.

Eskil Andersson och Bengt Fogelberg medverkade den 24/11

Det var många besökare på auktionen. Här syns Margareta Håkansson, Cecilia Frändberg, Mona Classon, Emma Gustavsson, Margareta Andersson och Kristina Åhman.

Här ser vi tre generationer Åhman: Margit, Kristoffer, Emma och Anna.

Den 18 december var det besök av Voices of Joy, som sjöng in julen i vår kyrka. Peter Bengtsson ledde dem i ett mycket uppskattat program. Kyrkoherde

Artman höll en betraktelse. Och kyrkan var mycket välbesatt med folk ända från Sexdrega.

Lennart Andersson

Älgskador på skogen i Bråttensby

För två år sedan, i december, gjorde några älgar en hel del skada på gallrad granskog i bl. a Bråttensby, Eggvena och Saxtorp. Några som fick träd "barkade" då var Dan Johansson och Lars-Rune Hermansson. Ko och kalv sågs på platsen för skadorna på de flesta ställen. Älgarna "barkar" granarna med underkäken och röta går in och förstör träden. Tillstånd gavs då för att skjuta dessa båda älgar och en ko sköts i Saxtorp.

Nu har åter några älgar (även i det här fallet ko och kalv) ställt till med skada, mest i Saxtorp men även delar av Eggvena och Bråttensby har fått besök. I Saxtorp drabbades ca 150 träd på ett 2 ha stort skifte hos Sigge Larsson. Vad det här onaturliga granbarkandet beror på, och varför endast ett fåtal älgar drabbas, är det ingen som med säkerhet vet. Troligt är dock att ensidig kost av t ex höstraps kan inverka.

Älgarna kan ställa till med stor skada på kort tid och därför är det viktigt att gallringsskog av gran kontrolleras. Meddela mig om ni ser några skador så får vi överväga om tillstånd för "skyddsjakt" skall sökas.

Christer i Gäddegården

Gemensam rävjakt för jägarna i Tumberg, Eggvena och Bråttensby

Förra årets gemensamma rävjakt var mycket lyckad med vackert väder, spårnö, fina rävdrev samt mycket folk. Vi har därför bestämt att vi gör ett försök i år igen. Söndagen den 23/2 kommer förhoppningsvis många jägare att kunna höra fina rävdrev i skogen.

Efter jakten samlas jägarna i Eggvena bygdegård där det bjuds på varmkorv.

Deltagarna betalar en frivillig avgift och när utgifterna är täckta går överskottet till Barncancerfonden. De jägare i Bråttensby som önskar delta i rävjakten kontaktar mig så vi kan planera passen.

Christer i Gäddegården

Pyssel i Bråttensby

En torsdagskväll i december kunde man julpyssla i bygdegården. Utbudet av pysselalternativ var stort. Det var nästan svårt att välja. Vi provade på att göra garntomtar, garndomherrar, tomtar i kristyr, stjärnbollar i papper mm. Mona Classon och Margareta Håkansson såg till att alstren blev hyfsat fina. Pynt i halm, smällkarameller, flätade godiskorgar fanns också att välja på. Vi märkte att det är både kul och rogivande att skapa något med sina händer. Även om intresset inte var så stort från byborna denna gång får vi hoppas att aktiviteten upprepas och att fler tar chansen då.

Gott nytt År
önskar Daniel och Eva Bayard

Margareta Andersson och Mona Classon flätar pappersfigurer.

Daniel Bayard och Jimmy Aronsson gör julflätor.

Margareta Håkansson visade hur man gör kristyränglar.

Olof Jonsson i Östergården

I Älvsborgs läns mantalslängd för år 1722 står som en av brukarna i Östergården drängen (dvs ynglingen) Olof Jonsson. Troligen kom han från Frisegården där brodern Jon var ägare tillsammans med modern Ebba. Såväl Frisegården som Östergården var skattehemman i början av 1700-talet och Olof skulle komma att äga ett halvt mantal i Östergården vilket inte var så lite - de flesta gårdar i trakten var hälften så stora eller mindre.

Men välståndet ska inte poängteras i onödan, för i själva verket hade troligen även Olof, Ebba och Jon det magrare än vad vi idag enkelt skulle kunna tänka oss in i. På 1780-talet skrev prosten Kullman så här om pastoratet:

”I allmänhet är folket här ganska fattigt, ty här är intet att förtjena. Den bonde anses här för rik och välmående som orkar sig rena Hafrekakan hela året igenom. Annars äro agnar och slösad deras mästa föda, och i missväxtår hålla de till godo med Queka (kvickrot), Ben, Knopp, Knippel (linfrö) mm och då Han är törstig går Han till Vattuämbaret. De hafva den förtjensten, at de kunna lefva af litet, ty sådan som säden ligger i dräsen males hon, hvarför de ock i hungersnöd bättre kunna uthärda.”

Märk väl att detta var på 1780-talet. När Olof Jonsson fick sig en lott att bruka i Östergården i början av 1720-talet, hade Sverige precis genomgått ett 20-årigt krig och fattigdomen var knappast mindre. Utkomstsmöjligheterna var i princip obefintliga - på 1780-talet fanns åtminstone sullen vid Västkusten dit man reste för att rensa och för att få med sig några ören hem.

Men folket levde, ändå. Sällan läser man att dom svalt till döds.

Barnadödlighet

Olof var född 1698. Han gifte sig snart med Karin Johansdotter. Hon kan ha varit dotter till en tidigare ägare i Östergården som hette Johan, men inga belägg har hittills påträffats. Olof och Karin fick dock ett någorlunda långt och, får vi gissa, lyckligt äktenskap, och födde söner och döttrar.

På den här tiden dog ungefär hälften

av barnen före vuxen ålder, ofta av barnsjukdomar som till exempel kikhosta, ibland av smittor som gick bland folket - rödsot, gulsot, tvinsot eller liknande. Ibland står det i kyrkoböckerna att ett barn blivit ”förkvävt av modren”. Det låter lite otäckt, men mödrarna ville väl. Man höll barnen varma genom att låta dem ligga bredvid modern i (den säkert trånga) sängen. Sedan är jag inte säker på att mödrar alltid var så vårdslösa att de inte såg till att barnet hade luft. Man kan ju tänka sig att såkallad plötslig spädbarnsdöd fanns även på den tiden.

Olof och Karins barn

Karin dog 1756 och av hennes bouppteckning framgår att de hade fem barn - kanske hade hon alltså fött tio. Nå, Ingrid var äldst, född 1728. Sedan kom Kerstin, Karin född 1739, Annika född 1745 och slutligen Bengt född ca 1747.

Dottern Ingrid gifte sig på annandagen 1748 med änkemannen Bengt Asmundsson i Östergården och de fick bara två barn, varav ett, Anders, nådde vuxen ålder. Från honom härstammar dock många Brättensbybor. Idag återstår Ingvar Valdemarsson, samt Dan Johansson, vars förfäder i obrutet led ägt gården sedan Bengt Asmundssons och Ingrid Olofsdotters tid.

Dottern Kerstin gifte sig 1753 med Anders Larsson född 1733 i Backgården och Olof styckade av en gårdslott på 1/6 mantal till dem. Denna lott utökades sedan ytterligare och är idag Börje Aronssons. Kerstin och Anders fick flera barn men har idag inga kända ättlingar i socknen.

Långt äktenskap

Samma år som hustrun Karin dog, gifte Olof om sig med mågen Anders moder Ingrid Ingelsdotter som var änka i Backgården. Hon var då 63 år gammal och Olof var 58. Det var ovanligt att kvinnor över 50 gifte om sig, så detta var något sällsamt, fast det är sant att det skedde på

nytt i socknen femton år senare, men det är en annan historia. Olof dog hursomhelst redan tre år senare, 1759, Ingrid levde i ytterligare elva år.

Den ursprungliga gården delades lika mellan dottern Kerstins hushåll och dottern Karins, som samma år som fadern dog gifte sig med Petter Bengtsson, född 1740 i Eggvena. Petter och Karin fick ett mycket långt och helt och hållet barnlöst äktenskap, båda sakerna främmande i denna tid. Karin blev 86 år, död 1825 15/3. Petter dog tre veckor senare. De var således gifta i 66 år. På något vis får man för sig att det var ett ömsint äktenskap.

Många ättlingar kvar

Men en systerson tog över brukandet av gården redan 1799. Det var Per från Uddetorp vars mor var Annika Olofsdotter, se ovan, och far var Hans Danielsson född 1744, vars förfäder i flera led ägt och brukat Uddetorp. Hans och Annika gifte sig på annandagen 1770 och fick många barn, de flesta döda tidigt. Hursomhelst är dessa förfäder och -mödrar till samtliga Aronssonar i Brättensby (samt Margareta Håkansson) och dessutom till, återigen, Ingvar Valdemarsson.

Bengt slutligen, enda sonen och yngsta barnet till Olof Jonsson och Karin Johansdotter, dog ogift 1777 i Östergården, ca 30 år gammal.

Olof Jonssons bror Jon i Frisegården flyttade ut redan på 1720-talet, men lillebrodern Bengt som begick lönskaläge samman med en piga i en lada 1731 och året därpå gifte sig med Ingrid Andersdotter

från Jonstorp i Hols socken, tog över bruket av familjens halva mantal (som nu köpts upp av adeln) i Frisegården och han blev med tiden nämndeman. Hans ätt försvann ur socknen på 1800-talet.

Detta var en släkts öde, som ännu fortgår i stugor och gårdar nära Dig.

Petter Johansson

Ibland står det i kyrkoböckerna att ett barn blivit ”förkvävt av modren”

Bengt som begick lönskaläge samman med en piga i en lada

Mörkertipspromenaden vid Älgadammen

Den 25e november anordnade Tore Aronsson en tipspromenad i skogen runt Älgadammen. Små värmeljus i glasburkar ledde oss mellan stock och sten. Regnet slutade ungefär samtidigt som promenaden började.

Frågorna rörde alltifrån Bråttensbys historia till kommunpolitik. Till eldflam-mors sken, gick Tore igenom alla svaren, och det grillades korv. För att undvika att kylas av de blöta stockarna runt elden, hade Tore klippt till ett antal bitar av en cellplast som han lade ut. Dessa greppade dock inte om stockarnas kraftiga isbeläggning, vilket innebar att man lätt halkade omkring på sin stock en del. Ingen ramlade omkull i alla fall, och man lärde sig sitta still efter ett tag. Totalt deltog 12 personer i denna aktivitet

Hugo Johansson

Här sitter och står delar av familjen Gustavsson bestående av Markus, Annika, Hans och Amanda, och grillar korv.

Hugo Johansson, Gunvor och Dan Johansson och Berndt Larsson samspråkar runt elden.

IT-snickeri
Bygdens eget
fönstersnickeri
40166

Julen dansas ut

Fredagen den 17 januari kl 18.30
i bygdegården

Alla Bråttensbybor hälsas välkomna till en
trivsamt samvaro med, gröt, lekar,
musikkryss och kaffe

Tomten kommer med påse till barnen
Rune Gustafsson medverkar med dragspel

Anmälan till Christer 0513-40042 eller
Gunvor 0513-40059
för grötens skull senast 15/1

Kl 21.30 går vi fackeltåg till kyrkan för
gudstjänst

Medarrangörer: församlingen och

Studieförbundet
Vuxenskolan

Årsmöte

Onsdagen den 5 mars
Bygdegården kl 19.00

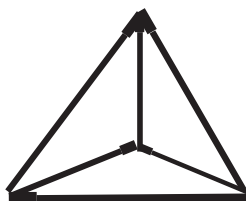
Fd. södramedarbetaren
Rune Andersson
visar bilder från en resa i
Peru

Medarrangör: Studieförbundet
Vuxenskolan

Barbros knåpruta

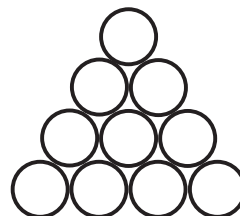
Svar på förra knåpet:

1. Hon är hans mor. ("min mors enda barn" = jag).
2. Gör en tredimensionell pyramid:

Nytt knåp

Ställ triangeln upp och ner. Du får
bara flytta på tre cirkelar.

Svar nästa tidning.